

גמ"ר 3975/05/14 - מדינת ישראל נגד עומרי לולו

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

24 נובמבר 2016

גמ"ר 3975-05-14 מדינת ישראל נ' לולו

לפני כבוד הסגן נשיא יהושע צימרמן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עומרי לולו

הנאשמים

גזר דין

כתב האישום ומהלך הדיון

1. הנאשם הורשע בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן שהינן גרם מוות ברשלנות והובלת מטען שלא כדין. על פי עובדות כתב האישום המתוקן על רכב הנאשם הועמסו ספרים במשקל כולל של 4400 ק"ג במקום 2390 ק"ג המותרים להעמסה, ובנוסף משטחי הספרים לא היו מקובעים או קשורים. הנאשם נהג את הרכב, בירידה, בכביש מס' 1, מכיוון ירושלים ולפתע הבחין במשאית אשר עמדה כשחלקה הקטן בתוך נתיב נסיעתו ויתר המשאית בשול הימני של הדרך. הנאשם הגיב באחור, לא עלה בידו להאט או לבלום את רכבו, פגע במשאית סטה שמאלה והתנגש במעקה ההפרדה אשר במרכז הכביש. כתוצאה מההתנגשות הספרים, אשר היו בתא המטען, הוטחו ומוטטו את המחיצה שבין תא המטען לתא הנוסעים, פגעו במנוח אשר נהרג כתוצאה מכך.

2. ב"כ הצדדים הציגו בפני בית המשפט את הסדר הטיעון אליו הגיעו ובמסגרתו נמחקה עבירה של נהיגה בקלות ראש, עבירה על סעיף 62(2) לפקודת התעבורה, וכן תוקנו עובדות כתב האישום בהתאמה. הנאשם הודה במסגרת ההסדר בכתב האישום המתוקן. במסגרת ההסדר המאשימה הגבילה עצמה לעתירה לעונש של 8 חודשי מאסר ועתרה בנוסף להטלת פסילה ופיצויים לעזבון המנוח. הסנגור מנגד עתר להטלת מאסר אשר ירוצה בעבודות שרות. ב"כ הצדדים לא הרחיבו באשר ליתר רכיבי הענישה אם כי הסנגור ביקש כי פסילת רשיון הנהיגה תסווג כך שיותר לנאשם לנהוג ברכב עבודה. ב"כ הצדדים הציגו, כל אחד, פסיקה לתמיכה בעמדתם העונשית. במסגרת הראיות לעונש העידה אחותו של הנאשם ותארה את מצבו הנפשי והמשפחתי של אחיה בעקבות התאונה. הנאשם העיד אף הוא בפני בית המשפט ותאר כי ממועד התאונה איננו עוד אותו בן אדם אלא שבר כלי. הנאשם מסר מחד גיסא כי יקבל כל עונש שיוטל עליו ואולם מאידך גיסא אמר כי אם בית המשפט יגזור עליו מאסר "המשפחה תתרסק" וזאת בעיקר בשל הפגיעה הקשה בעבודתו ובעיסקו כעצמאי ללא עובדים נוספים בעיסקו.

3. לישיבת הטיעונים לעונש לא התייצבה משפחת המנוח, יש להניח בשל הקושי הרב הטמון בכך. בהמשך הוגש

לבית המשפט מכתבו של אביו של המנוח. האב מתאר את קשיי החיים מאז התאונה, ובעקבותיה, ומתאר את היאוש שהמשפחה חווה. האב מתאר כיצד מות בנו השליך על מצב בריאותו ועל המרקם המשפחתי שנפגע. האב מתאר כיצד המשפחה היתה גאה במנוח וכעת הם מתקשים למצוא נחמה וממעטים לצאת מביתם. האב מתאר במכתבו " אחרי 5 שנים מהמקרה עדיין לא מצליחים לחזור לחיים נורמליים. אשתי בקושי ישנה בלילות...איבדה עניין בחיים. ... אין יום שעובר ואני לא חושב עליו הוא היה הילד המיוחד שלנו שהיינו גאים בו. לא מוצאים נחמה. ממעטים לצאת מהבית ... במשך השנתיים הראשונות אחרי התאונה אושפזתי לעיתים קרובות מלחצים בחזה וכאבים... עד היום הבריאות שלי רופפת ". בסיכומם של דברים מבקש האב לגזור את דינו של הנאשם "במלוא חומרת הדין" . למכתבו צרף האב את תמונת בנו ובית המשפט רואה לנגד עיניו את תמונת הבן - עלם חמודות שחיו נגדעו באיבם.

דין והכרעה

4. קביעת העונש ההולם נשענת על 3 אדנים כפי שקבע בית המשפט העליון בעניין אלמוג (ע"פ 6755/09) האחד, ראוי לגזור את דינו של נאשם שקיפד את חייו של אדם למאסר בפועל , השני, בדרך כלל נסיבות אישיות של הנאשם אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות, והשלישי, אמת המידה הקובעת היא דרגת הרשלנות.

מתחם הענישה

5. אפתח בהערכת רמת הרשלנות משום שמפרמטר זה יגזר מתחם הענישה ואילו שאלת הנסיבות האישיות ויתר הנסיבות אשר אינן כרוכות בעבירה יקבעו את הענישה בתוך המתחם שיקבע. אקדים ואומר כי אין מדובר ברשלנות נמוכה. הארוע נחלק לשני חלקים עיקריים. החלק האחד הינו הרשלנות בשלב העמסת הספרים. הנאשם הינו נהג הרכב ולפיכך עליו מוטלת האחריות לוודא כי הרכב אינו נושא משקל מעבר למותר, ויודגש כי מדובר בחריגה משמעותית, כמעט כפליים מהמותר. אם לא די בזאת היה על הנאשם לוודא כי מטענו קשור ומעוגן היטב ואף בזאת כשל. בחלקו השני של הארוע, בשלב הנהיגה, התבטאה רשלנותו של הנאשם באי מתן תשומת לב במועד למכשול שבדרך, קרי משאית עומדת כשחלקה, בתוך נתיב נסיעתו. אף אם נגדיר חלק זה כרשלנות נקודתית הרי מכלול הדברים מוליך למסקנה כי רשלנותו של הנאשם בכל מהלך הארוע לא היתה נמוכה כלל ועיקר. טוען הסנגור כי לנהג המשאית אשר העמיד את משאיתו בצד הדרך אשם תורם בשל האופן בו משאיתו עמדה. אמנם לא נשמעו ראיות בעניין זה ואולם מעיון בעובדות כתב האישום, כשלעצמן, ובשים לב אף לסוג הדרך, ירידות כביש מס' 1 - כביש בינעירוני, מירושלים לכיוון שער הגיא, ניתן להסיק כי יש ממש בטענתו של הסנגור.

6. מתחם הענישה ההולם נע, לטעמי, בין 6 חודשי מאסר ל 24 חודשי מאסר, ואולם לנוכח רמת הרשלנות, ולמרות האפשרות לקיומו של אשם תורם לנהג המשאית, אין לגזור את דינו של הנאשם ללא רכיב של מאסר מאחורי סורג ובריח.

קביעת העונש בתוך המתחם.

7. במסגרת קביעת עונשו של הנאשם בתוך המתחם יש לתת את הדעת לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה וזאת על פי הפרמטרים השונים הנקובים בסעיף 40א לחוק העונשין.

א. בהתאם לסעיף 40א(4) הנאשם הודה ונטל אחריות מלאה למעשיו. לקיחת האחריות מתבטאת אף בתסקיר שרות המבחן אשר מתאר את החרטה העמוקה ורגשות האשם המלווים את הנאשם. עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם שוחח עם אימו של המנוח הביע בפניה את צערו הרב ואף ניגש מספר פעמים, בגפו, לקיברו של המנוח.

ב. סעיף 40א(3) דן בנזקים שנגרמו לנאשם. התסקיר מתאר את הנזקים הנפשיים המשמעותיים שנגרמו לנאשם בעקבות התאונה ואת התמונה המורכבת של התמודדות זוגית ומשפחתית קשה. שרות המבחן מוסר כי הנאשם, אשר שירת כלוחם בחטיבת גבעתי בסדיר ובמילואים, שוחרר מהשרות עקב ההתדרדרות במצבו הנפשי עקב התאונה. שרות המבחן מתרשם כי הנאשם זקוק לתהליך טיפולי לעיבוד הטראומה שעבר, תהליך אשר למעשה טרם החל. דבריה של אחות הנאשם בעדותה בבית המשפט ודבריו של הנאשם, משתלבים עם התרשמותו של שרות המבחן.

ג. סעיף 40א(1)(2) דן בפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו. הנאשם הקים עסק עצמאי בתחום בניית שערי מתכת ללא עובדים נוספים, אישתו של הנאשם מובטלת מזה כשנתיים, והנאשם חושש כי גזירת דינו למאסר בפועל תביא לקריסת העסק אשר מהווה עוגן של ביטחון כלכלי לנאשם לאישתו ולשני ילדיו. בהקשר זה סבור שרות המבחן כי לעונש מאסר מאחורי סורג ובריא "יהיו השלכות קשות על תפקודו האישי, הנפשי, המשפחתי והמקצועי, אשר עלולים לפגוע באופן משמעותי ביכולתו ובכוחותיו לחזור בעתיד ולהתמודד עם קשייו וכן לקבל סיוע טיפולי- נפשי ממושך".

ד. סעיף 40 א (10) דן בחלופי הזמן מעת ביצוע העבירה. הסנגור בטיעונו ציין כי התאונה ארעה בשנת 2011 ולחלופי הזמן, המשמעותי, יש רלוונטיות בשאלת הטלת מאסר בפועל. טענת הסנגור נכונה אך בחלקה. התיק אכן הוגש 3 שנים לאחר התאונה וחלופי זמן זה צריך לבוא בחשבון, לקולא, במסגרת שיקולי הענישה, ואולם מנגד מעת שהוגש התיק יכול היה הנאשם לקצר את התהליך. התבקשו דחיות ע"י הנאשם, הוחלף ייצוג, התיק נקבע להוכחות, ואך במועד ההוכחות הוגש הסדר הטיעון לבית המשפט.

רכיבי ענישה נוספים

8. הצדדים לא הרבו לטעון בעניין פסילת רשיון הנהיגה. עיקר טיעוני ההגנה בנושא זה התמקדו בבקשה לסווג הפסילה כך שהנאשם יוכל לנהוג ברכב עבודה אשר באמצעותו הנאשם מוביל את שערי המתכת אותם הוא מייצר. אינני סבור כי יש לקבל בקשה זו. עונש הפסילה הינו רכיב משמעותי במסגרת רכיבי הענישה המוטלים בתיקי תעבורה ותאונות דרכים בכלל ובתיקי גרם מוות בפרט. בית המשפט ער לפגיעה הצפויה לפרנסתו של הנאשם ואולם סיווג הפסילה באופן המבוקש מאיין את מטרות הענישה. אם בית המשפט יתיר הסיווג, הנאשם ימשיך לנהוג בכבישי ישראל כאילו לא נפל דבר, וזאת אין לקבל.

9. ובאשר לפיצויים לטובת עזבון המנוח. מותב זה אמר לא אחת כי ישנה חשיבות רבה בהטלת פיצויים. תשלום זה הניתן מידו של מבצע העבירה לידי משפחת המנוח שהיא קרבן העבירה, מבטא, בתשלומו, קבלת אחריות

וחרטה, ומשמש כערך מוסרי וחינוכי.

10. לסיכומם של דברים ובאיזון השיקולים השונים שתוארו לעיל אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים. המאסר ירוצה כדלקמן: 3 חודשים מאחורי סורג ובריח ו- 3 חודשים בעבודות שרות.
- ב. פסילת רשיון נהיגה לתקופה של 10 שנים.
- ג. מאסר לתקופה של 10 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים אם ינהג בזמן פסילה או יעבור עבירה של גרם מוות ברשלנות.
- ד. תשלום פיצויים לעזבון המנוח בסך של 30,000 ₪.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ג חשוון תשע"ז, 24 נובמבר 2016, במעמד הנוכחים